

521 Enefte Beh. af Forfl. til Besl. af Folketh. vedr. Fremgangsm. ved Medl. Edfæstelse. 522

borgerlig Foranstaltning, og det, der staar der, behøve vi ikke at tillægge nogen Vægt; Alle ere stiltiende komne overens om, at her foreligger et Komediespil, som man intet Hensyn behøver at tage til. Det er klart, at man ialtsald kunde forudsætte den Mulighed, at det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds delte denne Opfattelse, og jeg vil sige til, at der i og for sig ikke behøver at ligge noget personligt Fornermeligt for det ærede Medlem for Vangeland i en saadan Forudsætning, og da mener jeg, at den høitærede Formand havde Ret og Pligt til at afværge Anvendelsen af Edsformularen under den Forudsætning, thi jeg vilde anse det for et Brud paa god Orden og Sømmelighed i Thingets Forhandlinger, om dets Edsformular blev anvendt som et Komediespil. At der er og maa være en Grændse for denne Formandens Myndighed, er indlysende, og den yderste Grændse vil i hvert Tilfælde være et nyt Formandsvalg. Men der er ogsaa en anden Grændse, idet det ifølge Forretningsordenen staar Thinget aabent paa ethvert Tidspunkt at reise det Spørgsmaal om foranledige, at dette Spørgsmaal kan finde sin Afgjørelse, dersom man finder, at Formanden i ufornuften Grad udsætter Modtagelsen af et Medlems Ed. Der er endelig sagt, at det er en ubillig Fordring at stille til det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds, at han ved sin Dtræden burde have foranlediget, at Spørgsmaalet om Tilveiebringelse af en Edsformular blev løst, og det paa en saadan Maade, at det nødvendig maatte føre til et Resultat. Det ærede Medlem for Kjøbenhavn's Amts 4de Valgkreds syntes endog, at det var latterligt, at man netop vilde stille dette ærede Medlem den Opgave, og mente, at det vilde ligge langt naturligere for os Andre. Ogsaa deri forekommer det mig, at det ærede Medlem har gjort et væsentligt Brud paa Logikens Regler, thi det paahviler dog vel ikke nærmest den, for hvem Edsformularen ikke vækker Anstød, at søge den fjernet, men tværtimod naturlig med logisk Konsekvens den, for hvem det maa forudsættes, at Edsformularen kan vække Anstød, og det ærede Medlem har i sine tidligere Udtalelser om dette Forhold ogsaa netop givet Anledning til at tro, at, om han end kunde bekvemme sig til at benytte denne Edsformular, vilde dog ogsaa han ønske at benytte en anden. Altsaa forekommer det mig logisk indlysende, at den Opgave netop særlig maatte paahvile det ærede Medlem og aller-nærest,

dersom han med fjerneste Grund vilde kunne gjøre Fordring paa at kaldes Religionsfrihedens Talsmand. Jeg kan derfor ikke Andet end fremdeles anbefale det høie Thing at stemme mod Forslaget til Beslutning, men ved Siden deraf ogsaa erklære mig enig med de Udtalelser, der ere faldne her i Salen, at, har ikke det ærede Medlem for Svendborg Amts 6te Valgkreds villet eller kunnet benytte Leiligheden til at reise Spørgsmaalet paa den Maade, at vi med Nødvendighed maatte være komne ud af Banfælighederne, maa der fra anden Side tages det fornødne Initiativ i Sagen; men det ærede Medlem for Kjøbenhavn's Amts 4de Valgkreds har ganske rigtig gjort opmærksom paa, at denne Sag er ikke let ordnet. Den kan støde paa mange Banfæligheder, der er mange Punkter, hvor man kan blive uenig, inden man er naaet til en heldig og endelig Afgjørelse; derfor er det saa meget mere beklageligt, at ikke Anledningen er bleven benyttet paa en saadan Maade, som tvang det engelske Underhus til at tilveiebringe en ny Edsformular, thi derom tvivler jeg ikke, at, havde Tilfældet foreligget saaledes, at ellers et Medlem vilde være blevet udelukket fra sin Ret til at fungere som Medlem i denne Sal, maatte, selv om man ad anden Vej støbte paa Banfæligheder ved at gennemføre en ny Edsformular, Formanden eller Rigsdagens Formænd være berettigede til at tilveiebringe en saadan Edsformular, der gjorde det mulig for et valgt Medlem af Rigsdagen at fungere som saadan.

Bajer: Det er mig bekendt, at der er nogle Medlemmer i Thinget, som ikke ville stemme over det foreliggende Forslag. Jeg har personlig kun talt udsørlig med et enkelt af disse, som jeg er berettiget til at nævne, nemlig det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), og jeg er ikke bemyndiget til at tale paa Andres Vegne end mine egne. Jeg skal derfor forud værgte ærede Medlemmer, som i denne Sag komme til at stemme sammen med mig, imod, at de skulle stemme ifølge samme Begrundelse som jeg. Uden en mere tvingende Nødvendighed end den, der her foreligger, vil jeg ingenfinde stemme for en Beslutning, der udtaler enten Nos eller Dabel over Thingets Formand. Jeg tror, at det er nødvendigt i en politisk Forsamling ligesaa vel som i et politisk Samfund eller en Stat, at den Person, der har den høieste Myndighed i sin Haand, er udenfor Kritik af dem, over hvem hans Myndighed strækker sig, forsaavidt